

Sammendrag

Spenninger i integreringen av flyktningbarn i norske barnehager

Eric Kimathi

Universitetet i Agder, Norge

Korrespondanse: Eric Kimathi, e-post: eric.kimathi@uia.no

Denne artikkelen er et bidrag til den vitenskapelige debatten om hvordan barnehager tilrettelegger for integrering av flyktningbarn og foreldre i Norge. Barnehager forstås her som «siviliserende» institusjoner (Gilliam & Gulløv, 2017). I artikkelen anvendes begrepet *sivilisasjonsprosess* for å utforske forhandlinger mellom barnehagepersonale, flyktningbarn og foreldre om hva som oppfattes som sivilisert oppførsel, og om hvem som bestemmer hva det er (Gilliam & Gulløv, 2017).

Nyere forskning fremhever at barnehagen i økende grad har fått en sentral rolle i integreringen av flyktninger (Lunneblad, 2017; Scholz, 2021). Dette gjelder spesielt i de nordiske landene, hvor velferdsstatens institusjoner blir sett på som viktige arenaer for sosial samholdighet og integrering (Kuusisto & Garvis, 2020). Den norske rammeplanen for barnehagens formål og oppgaver fremhever at barnehager er «arenaer som fremhever det språklige og kulturelle mangfoldet, støtter barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremmer mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 48).

I studien anvendes institusjonell etnografi (IE) som en utforskningsmetode (Smith, 2005). IE er primært knyttet til den kanadiske sosiologen Dorothy Smith, og har som ambisjon å utforske styringsrelasjoner med utgangspunkt i folks hverdagsliv. Styringsrelasjoner er objektiverte former for kunnskap som abstraheres fra menneskers erfaringer, samtidig som de informerer hvordan mennesker tenker og handler i sine hverdagsliv. Styringsrelasjoner blir synlige gjennom å utforske hvordan tekster, som for eksempel rammeplanen, politiske dokumenter og tekster på lavere nivå, informerer det daglige arbeidet i barnehagen på en måte som koordinerer handlinger på tvers av tid og rom.

Artikkelen er basert på semistrukturerte intervjuer med tretten barnehagelærere som jobber i tre barnehager i en sørlig by i Norge. Jeg utforsker tre former for spenninger som kom frem gjennom analysen: (1) Forhandlingene om språk – det vil si å lære norsk kontra å beholde morsmålet. (2) «Sivilisering» av barn – det vil si balansen mellom å fremheve idealene om det som anses som «riktig» norsk barndom kontra det å innlemme et større mangfold av forståelser om barndom i barnehagen. (3) «Sivilisering» av foreldre – det vil si balansen mellom å oppdra foreldre med flyktningbakgrunn til å være «ideelle foreldre» kontra å anerkjenne deres forskjellige foreldreerfaringer og orienteringer. Det overordnede argumentet i artikkelen er at ulikheter i kultur og idealer utfordrer forestillingen om relasjonell likhet i arbeidet med integrering og forståelser av hva som anses som «sivilisert» blant flyktningbarn og deres foreldre. Integrering som en «siviliserende» prosess i barnehager er derfor en refleksjon av eksisterende maktstrukturer mellom barnehagepersonale som, i kraft av sin rolle, representerer statens ambisjoner om integrering.

Stikkord: *integrering; barnehager; flyktninger; institusjonell etnografi; siviliseringsprosessen*

Referanser

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Udir. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>